

تلاش جمهوری آذربایجان برای جا انداختن هویت «کشوری چندفرهنگ‌گرا» به جای «کشوری شیعی»

در چارچوب نشست‌هایی که دولت باکو به‌طور دوسالانه تحت نام «مجمع جهانی گفت‌وگوی فرهنگ‌ها» یا «فرایند باکو» در این شهر برگزار می‌کند، متولیان و دست‌اندرکاران باکوایی این نشست‌ها تلاش می‌کنند نمایندگانی از بسیاری از جریان‌های فکری موجود در جهان و ادیان و تمدن‌ها و خرده فرهنگ‌ها و حتی نخله‌های انحرافی را دور هم جمع کنند.

آران نیوز: برای برگزاری نشست اخیر این مجمع در ماه می سال جاری (۲۰۱۹) در باکو نیز نمایندگانی از بسیاری از جریان‌های فکری موجود در کشورهای مختلف جهان به جمهوری آذربایجان دعوت شده بودند. در میان مدعوین، ابوزر ابراهیمی ترکمان، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی جمهوری اسلامی ایران نیز مشاهده می‌شد. دولت جمهوری آذربایجان اساساً به منظور تبلیغ و شناساندن این جمهوری در دنیا و جا انداختن هویت «کشوری چندفرهنگ‌گرا» به جای «کشوری شیعی»، از سال ۲۰۰۸ این نشست‌ها را برگزار می‌کند و تلاش کرده است این نشست‌ها را با نام «فرایند باکو» در عرصه رسانه‌ای تبلیغ کند.

مقامات و رسانه‌های باکو در تبلیغ این نشست‌ها، اهمیت خاصی به جا انداختن عبارت «فرایند باکو» می‌دهند و باکو را به عنوان مرکزی که می‌تواند نمایندگان نخله‌های مختلف فکری و اعتقادی را در یک جا جمع و میان آن‌ها گفت‌وگو برقرار کند و به «صلح جهانی» کمک کند، معرفی می‌کنند. از این رو، برای باکو اهمیت فراوانی دارد که در «فرایند باکو»، به اصطلاح «دوست و دشمن» را در کنار هم بنشانند. این هدف گذاری در چارچوب سیاست معرفی باکو به عنوان «مرکز چندفرهنگ‌گرایی» در دنیا نیز دنبال می‌شود و در نشست‌ها و همایش‌ها و نمایشگاه‌هایی که تحت عنوان «چندفرهنگ‌گرایی» نیز که در باکو و سایر جاها برگزار می‌شوند، همین هدف با جدیت دنبال می‌شود. به زعم و تعبیر رسمی وزارت فرهنگ جمهوری آذربایجان، «فرایند باکو» که از سال ۲۰۰۸ به ابتکار الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان به اجرا درآمده است، طی ۱۰ سال توانسته است سکویی مثبت را برای تبادل افکار نمایندگان جریان و گروه‌های گوناگون قومی، فرهنگی، دینی و ملی و فکری قاره‌های مختلف را در شرایط تفاهم متقابل و در چارچوب احترام و صمیمیت ایجاد کند. آنچه در تبلیغات رسمی این نشست‌ها بر آن تأکید می‌شود این است که طی ۱۰ سال گذشته، حیطه جغرافیایی مدعوین به این نشست‌ها خیلی گسترش یافته است و در نتیجه شمار گروه‌هایی که به این نشست‌ها نماینده می‌فرستند، خیلی افزایش یافته است، به نحوی که در نشست ماه می ۲۰۱۹ «فرایند باکو»، نمایندگانی از کشورهای مختلف و گروه‌هایی از امریکای لاتین گرفته تا عربستان سعودی، اسرائیل، ایران، کلمبیا، انگلیس و سایر کشورها و جوامع حضور داشته‌اند. به ظاهر، در پنجمین نشست «فرایند باکو» که در دوم می با سخنرانی الهام علی‌اف در باکو برگزار شد، نقش گفت‌وگوی فرهنگ‌ها در مبارزه با تبعیض و خشونت علیه جمعیت‌های مختلف و ایجاد همبستگی جهانی» جایگاه مهمی داشته است.

نشست‌های «فرایند باکو» در واقع، یکی از حلقه‌های نشست‌های زنجیره‌ای است که دولت جمهوری آذربایجان با عناوین مختلف، اما با اهداف تقریباً یکسان در سطح بین‌المللی و جهانی برگزار می‌کند. یکی از این نشست‌ها نیز که از سال ۲۰۱۱ تقریباً همزمان یا با فاصله زمانی اندکی با نشست «فرایند باکو» برگزار می‌شود، «مجمع جهانی باکو» است که تولی‌گری این نشست به عهده محفل ماسونی – صهیونی به نام «مرکز بین‌المللی نظامی گنجوی» قرار دارد. هفتمین نشست «مجمع جهانی باکو» امسال در ۱۴ مارس ۲۰۱۹، قدری پیش از پنجمین نشست «فرایند باکو» (۲ می ۲۰۱۹) برگزار شد. در ظاهر، حکومت جمهوری آذربایجان در برگزاری نشست‌های «مجمع جهانی باکو» به تولی‌گری محفل ماسونی – صهیونی «مرکز بین‌المللی نظامی گنجوی»، چندان بر رسمی و دولتی بودن نمایندگان شرکت‌کننده در این مجمع تأکید ندارد و سعی می‌کند اشخاص سرشناس و برجسته‌ای از نخله‌های مختلف فکری و عقیدتی را در «مجمع جهانی باکو» دور هم جمع کند که از مقامات برجسته دولتی در گذشته بوده‌اند و در نشست‌های «فرایند باکو» که وزارت فرهنگ و گردشگری جمهوری آذربایجان تولی‌گری آن را به عهده دارد، بر رسمی و دولتی بودن نمایندگان شرکت‌کننده در این نشست‌ها تأکید می‌شود. اما، این فقط ظاهر ماجراست. زیرا، در نشست‌های «فرایند باکو» نیز نمایندگان نخله‌های فکری عجیب و غریبی به باکو دعوت می‌شوند که نه تنها هیچ رسمیتی ندارند، بلکه از نخله‌های انحرافی و خطرناک نظیر بهایی‌ها و وهابی‌ها نیز هستند و به ویژه، در نشست‌های «مجمع جهانی باکو» نیز اساساً دست‌اندرکاران گروه‌های مختلف یهودی و صهیونیستی میدان‌داری و ترک‌تازی می‌کنند.

در این میان یکی از اهداف اعلام‌نشده این نشست‌ها دعوت همیشگی از نمایندگانی از ایران و تلاش برای این است که به هر حال باید نماینده‌ای از ایران، خواه عالی‌رتبه یا دون پایه در این نشست‌ها حضور داشته باشد. پافشاری‌ای هم که مقامات باکو طی سال‌های گذشته برای دعوت از اشخاص مشهور ایرانی، به خصوص دعوت از وزرای فرهنگ و ارشاد اسلامی یا رؤسای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سازمان‌های مشابه برای حضور در «فرایند باکو» داشته‌اند و به انحای مختلف برای حضور آن‌ها در این فرایند اصرار کرده‌اند، ناشی از همین هدف گذاری بوده است. در همین راستا، در پنجمین نشست «فرایند باکو» در ۱۲ اردیبهشت، ابوزر ابراهیمی ترکمان، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی سخنرانی کرد و در پایان سخنرانی خود اظهار کرد: «آینده ممکن است غافلگیری‌های بیشتری را برای ما در آستین داشته باشد. پیشنهاد می‌کنم این اجلاس بزرگ تدبیری بیندیشد تا از طریق آینده‌پژوهی، سیاست «دفع» را بر سیاست «رفع» حاکم کند و راه‌های حرکت به سوی دفع و جلوگیری از رخداد‌های ناهنجار فرهنگی را بررسی و پیشنهاد کند، نه آنکه پس از بروز رخداد‌های ناهنجار فرهنگی، به فکر رفع آن باشیم.»

برای حضور در پنجمین نشست «فرایند باکو»، جاشووا لینکلن، دبیرکل اتحادیه بین‌المللی بهایی نیز به باکو سفر کرده بود. دبیرکل اتحادیه بین‌المللی بهایی، یک روز پیش از شروع پنجمین نشست «فرایند باکو»، در نشستی ویژه در مرکز بین‌المللی مطبوعات باکو هدف از حضور خود در «مجمع جهانی گفت‌وگوی فرهنگ‌ها» یا پنجمین نشست «فرایند باکو» را تشریح کرد و گفت: «جمهوری آذربایجان الگوی همزیستی را به دنیا نمایش داده است که در ریشه این الگو، تأمین آزادی دینی قرار دارد. چندفرهنگی که در جمهوری آذربایجان ریشه کرده، طی قرون طولانی موجود بوده است. جمهوری آذربایجان دارای الگویی نمونه از گفت‌وگوی ادیان و سنت‌تساهل است.» دبیرکل اتحادیه بین‌المللی بهایی همچنین به خاطر توجه و دقتی که دولت جمهوری آذربایجان به جامعه بهایی دارد، تشکر کرد. همچنین رمضان عسگرلی، رئیس جامعه بهاییان در جمهوری آذربایجان در این نشست گفت: «آذربایجان به عنوان محل اتصال شرق و غرب، در طول تاریخ فرهنگ خود را توسعه داده است. ملت آذربایجان همواره در قبال سایر ملت‌ها و فرهنگ‌ها متساهل بوده و مهربانی خود را به نمایش گذاشته است. حکومت جمهوری آذربایجان برای حفظ این فرهنگ شرایط وسیعی را فراهم کرده است و چندفرهنگ‌گرایی را به عنوان سیاست دولت پذیرفته است. در آثار بهایی، آذربایجانی‌ها به عنوان انسان‌های دارای فرهنگ کهن و غنی و صلح‌دوست به تصویر کشیده شده‌اند. پیروان جامعه بهایی از این شرایط مناسب بهره می‌گیرند و ارمغان خود را به توسعه جامعه بهایی می‌بخشند. از حکومت جمهوری آذربایجان به خاطر ایجاد شرایط برای اجرای عقایدمان تشکر می‌کنیم.»

متأسفانه بسیاری از واقعیات مربوط به رفتارها و طرح‌ها و نقشه‌ها و سیاست‌های فرهنگی حاکم بر جمهوری آذربایجان و تدابیر عملی برای اجرای این سیاست‌ها و طرح‌ها و نقشه‌ها

هایی که برای پیشبرد آن‌ها کشیده و اجرا می‌شوند، از چشم و دید رسانه‌ها و متولیان فرهنگی ایران و حتی دست‌اندرکاران مراودات فرهنگی ایران با جمهوری آذربایجان به دور می‌ماند و مقامات باکو نیز با هدایت مستشاران صهیونیستی و ماسونی خود از این غفلت‌های متولیان امور فرهنگی کشورمان سوءاستفاده و از نام ایران برای تزیین نشست‌های مشکوک و مضرری همچون «فرایند باکو» و «مجمع جهانی باکو» استفاده می‌کنند.

در سال جاری، باکو در چارچوب همین سیاست‌ها در نظر دارد همایش‌ها و نشست‌هایی را نیز تحت عنوان «نشست رهبران ادیان جهان» در باکو برگزار کند که قطعاً افراد و علمایی از ایران را نیز برای زینت‌المجلس شدن در «نشست رهبران ادیان جهان» که به مناسبت هفتاد سالگی‌الله شکور پاشازاده، رئیس‌اداره مسلمانان قفقاز (در ۲۶ آگوست) و چهل سالگی ریاست وی بر این اداره برگزار خواهد شد، در نظر گرفته‌اند که تصمیم‌گیری درباره حضور یا عدم حضور یا نوع و ماهیت حضور در این نشست‌ها نیز هشیاری و سنجیدگی خاصی را می‌طلبد.

منبع: روزنامه جوان